

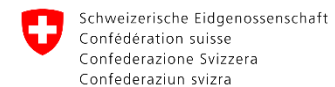
PREDSTAVLJANJE RCDN-a I PROIZVODA ZA RAZVOJ KAPACITETA (CD)

Hotel "Holiday", Sarajevo

15/10/2019

Implemented by
giz
Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Sadržaj

Ko smo mi Predstavljanje RCDN mreže	01
Problem Što trebamo poboljšati	02
Rješenje Kako poboljšati	03
Ključne prednosti Zašto RCDN proizvodi za RK	04
Proizvodi za RK Kako poboljšavamo naše kapacitete	05
Nadolazeći proizvodi za RK Šta nudimo	06
Umrežavanje Kako mi zastupamo	07

Zašto smo danas ovdje?

Da bismo predstavili RCDN
Naučimo koje probleme pokušavamo
riješiti i kako

Utvdimo koji *proizvodi za razvoj
kapaciteta (RK)* najbolje odgovaraju
vašim potrebama.

1

Ko smo
mi?

RCDN

**Regional Capacity
Development Network**
*for Water and Sanitation
Services (WSS)*

**Regionalna mreža za razvoj
kapaciteta** za usluge
vodosnabdijevanja i
odvodnje otpadnih voda
(VSOV) povezuje asocijacije
JLS i JKP u šest zemalja JIE,
radeći zajedno na razvoju
kapaciteta u VSOV.

Na izvoru znanja

Ovdje smo kako bismo podijelili naše znanje i iskustvo sa JLS i JKP širom JIE, a kako bismo pomogli povećati učinkovitost usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.

Pružamo edukaciju, obuku i savjete, nastojeći stvoriti inovativna, pristupačna i visoko učinkovita rješenja koja su prilagođena lokalnim potrebama u sektoru VSOV.

Postižemo rezultate čak i u najizazovnijim okruženjima osiguravajući isporuku proizvoda za razvoj kapaciteta lokalnim zajednicama i JKP-ima.

2

Problem

ANALIZA

Stručna analiza je pokazala da su nedostatak ekonomskog razvoja i finansijskih resursa najveći izazovi za razvoj kapaciteta lokalnih zajednica u regiji kada su u pitanju usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.

Proizvodi za razvoj kapaciteta, obrazovanje i savjetodavna podrška potrebni su u pronalaženju resursa, stvaranju mreže stručnjaka i sticanju i razmjeni znanja.

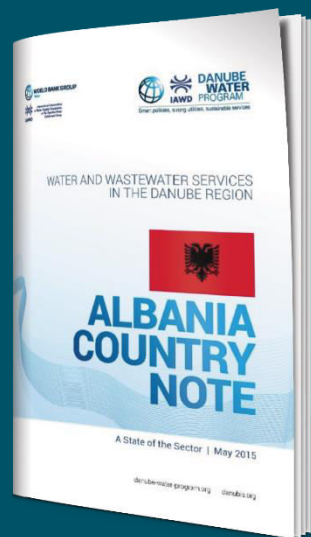

KLJUČNA PITANJA

Niska operativna učinkovitost komunalnih usluga uzrokovana je složenim institucionalnim okruženjem.

Ograničen broj adekvatno osposobljenog i kvalificiranog visoko pozicioniranog i stručnog osoblja uzrokovano nedostatkom odgovarajuće obuke rukovodilaca i izgradnje kapaciteta.

ALBANIJA

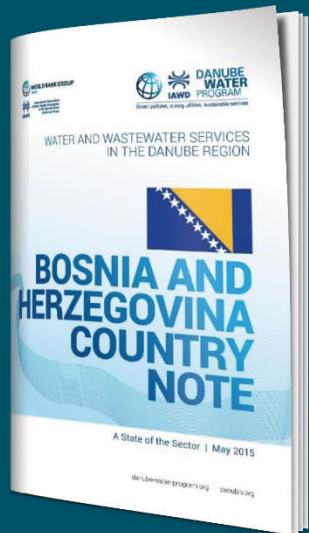

Potrebna je podrška daljnjim politikama izgradnje kapaciteta kako bi se osiguralo i ojačalo postojanje profesionalne radne snage u sektoru vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.

Albanija nema dovoljno obučenu i kvalifikovanu višu tehničku i menadžersku radnu snagu.

Obuka kadrova je uglavnom vođena od strane programa za jačanje institucija koje su finansirali donatori, na ad-hoc osnovi!

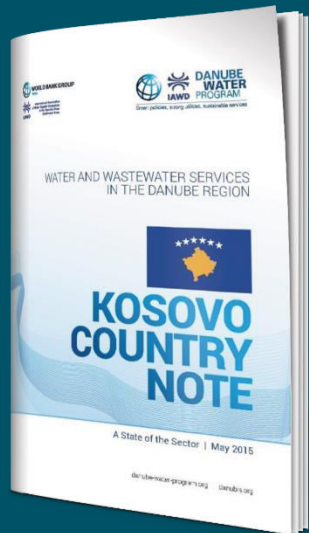
BOSNA I HERCEGOVINA

*Ključni izazovi u sektoru VSOV: **Poboljšanje kadrovskih kapaciteta** i operativne učinkovitosti komunalnih poduzeća*

*Razvoj kapaciteta: **Međunarodne organizacije su ključni nosioci** izgradnje kadrovskih kapaciteta!*

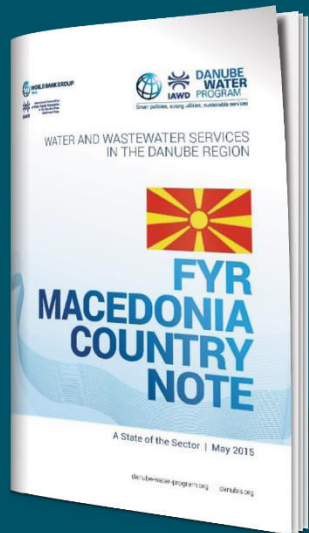
KOSOVO

Kapacitet zainteresovanih strana se značajno poboljšao, ali je **potrebno dodatno poboljšanje**, posebno u tehničkim oblastima. Uprkos pozitivnim pomacima u zapošljavanju kvalifikovanog kadra, **većina zaposlenih ima samo srednje obrazovanje**.

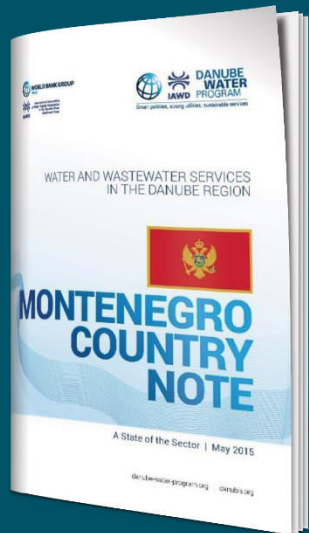
MAKEDONIJA

Značajno jačanje **administrativnih kapaciteta**, kako na centralnom tako i na **lokalnom nivou**, je od najveće važnosti.

ADKOM je ključni igrač **u inicijativama za izgradnju kapaciteta i pružanje obuka**. Pruža **obuku, tehničku pomoć i aktivnosti razmjene znanja** ključnim akterima u sektoru voda.

CRNA GORA

Usavršavanje kadrova i obuka i dalje ostaje važno pitanje u sektoru voda. Štoviše, tehničkom kadru vodovodnih preduzeća **ne pruža se gotovo nikakva obuka.**

Trenutno, nacionalno udruženje za oblast vode je glavni pružalac obuka, tehničke pomoći i razmjene znanja (radionice, konferencije, časopis) za aktere u sektoru vodosnabdijavanja!

SRBIJA

Već su uloženi napori da se poboljša **kadrovski kapaciteti i obuke, ali još mnogo toga ostaje da se uradi.**

WASS, AWTSE i UETS pružaju **obuku, tehničku pomoć i aktivnosti razmjene znanja** (radionice, konferencije, časopise) ključnim akterima u sektoru vodosnabdijevanja. Međutim, i dalje **postoji važna potreba za povećanjem ovih aktivnosti na nacionalnom nivou.**

3 Rješenja

RJEŠENJE

RCDN nudi inovativne, visokokvalitetne i pristupačne proizvode za RK prilagođene potrebama klijenata

Svrha proizvoda za RK je poboljšanje učinka JLS i JKP u pružanju usluga VSOV na standardiziran način u JIE

Poboljšati učinkovitost i ekonomičnost JKP

Povećati obuke, tehničku pomoć i aktivnosti razmjene znanja među JLS i JKP

Poticanje saradnje kroz zajednički rad JLS i JKP

4 Ključne prednosti

ZAŠTO RCDN PROIZVODI ZA RK

Proizvodi za RK se isporučuju prema istim **STANDARDIMA KVALITETE** u cijeloj regiji JIE

POUZDAN PARTNER

Proizvode za RK isporučuju vaša udruženja

PRISTUPAČNIJI PROIZVODI ZA RK

zbog bolje učinkovitosti grade se na ponavljanju i poboljšavanju trenutnih inicijativa u regiji.

RCDN PROIZVODI ZA RK

su potencijal za jačanje kapaciteta i podizanje kvaliteta vaših usluga

OBOGAĆENA PONUDA

Novi proizvodi izrađeni su po mjeri i razvijeni u skladu s potrebama razvoja vaših kapaciteta

ISPLATIVO ULAGANJE

Najbolji omjer kvalitete i cijene proizvoda za RK i rješenja

UKLJUČENJEM UDRUŽENA JLS I JKP

omogućava se unapređenje njihove međusobne saradnje

5

Proizvodi za razvoj kapaciteta

ŠTA JE PROIZVOD ZA RK?

Proizvod za RK ima za cilj da poboljša efikasnost i ekonomičnost VSOV, izgradnjom kapaciteta u JLS i JKP kroz obuku osoblja u tehničkoj, administrativnoj i finansijskoj oblasti.

Proizvodi za RK su napravljeni tako da odgovaraju specifičnim potrebama JLS i JKP. Isporuku vrše lokalne asocijacije, čiji su treneri visoko kvalifikovani sa širokim znanjem i praktičnim regionalnim iskustvom.

Razvoj kapaciteta putem RCDN-a pruža raznovrsne formate usmjerene na **razvoj kompetencija** kroz obuke, studijska putovanja i druge obrazovne platforme, **organizacionu podršku** kroz savjetodavne usluge i razmjenu iskustava, kao i **podsticanje saradnje** kroz dijalog ključnih aktera, konferencije i mogućnosti za umrežavanje.

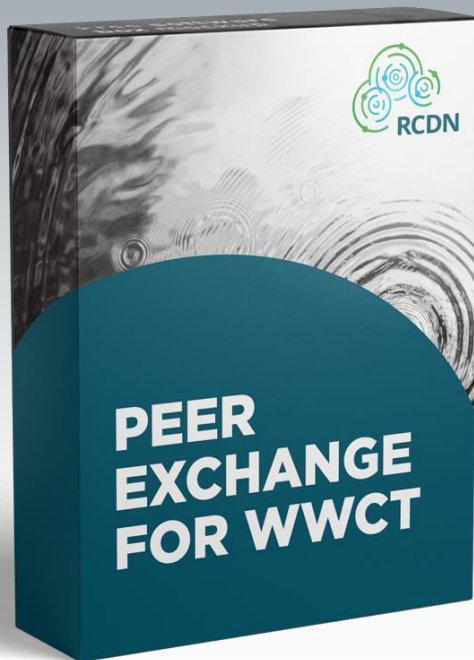
6

Primjeri proizvoda za RK

PROIZVODI ZA RK

UČENJE KROZ RAZMJENU ISKUSTAVA

KOME JE NAMJENJENO? KOGA ĆETE UPOZNATI?

Donosioci odluka u JLS, rukovodstvo i operativno osoblje u JKP

ŠTA ĆETE NAUČITI?

Kako osmisлити, pripremiti i implementirati projekte **prikupljanja i tretmana otpadnih voda (WWCT)**

Kako bolje upravljati i održavati **postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV)**

Ponuditi učenje kroz razmjenu na nacionalnom nivou i sa susjednim zemljama

Proširiti portfolio projekata i studija slučaja na polju prikupljanja i tretmana otpadnih voda

METODOLOGIJA OBUKE

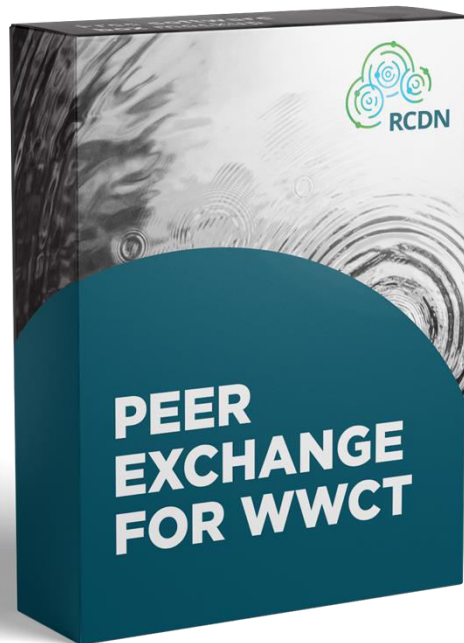
Format: Interaktivna razmjena iskustava uključujući prezentacije, diskusije, vježbe u radnim grupama, studije slučaja i posjete na licu mjesta.

Trajanje: Za domaći događaj: 1 dan

Za regionalni događaj: 2 dana

Participacija za učešće

KLJUČNE TEME

Planiranje i implementacija projekata prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda (eng. WWCT):

Dostupne tehnologije za prečišćavanje
Procedure tendera i ugovaranja (FIDIC)

Rad i održavanje postojećeg postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda – PPOV (engl. WWTP):

Postupci rješavanja problema
Standardni operativni postupak
Upravljanje muljem
Prevencija nezgoda

NAUČITI RAZVITI I IMPEMENTIRATI PROJEKTE KAPITALNIH INVESTICIJA

KOME JE NAMJENJENO? SA KIME SE MOŽETE SASSTATI?

Donosioci odluka i rukovodioci srednjeg nivoa u JLS i JKP
i službenici angažovani na implementaciju projekata u JKP

ŠTA ĆETE NAUČITI?

Kako provesti potrebne pripreme za provedbu projekta.

Razviti sve elemente budućih infrastrukturnih investicijskih projekata.

Provesti sve faze infrastrukturnih investicijskih projekata.

METODOLOGIJA OBUKE

Format: Interaktivni trening i radionica uključujući prezentacije, diskusije, vježbe u radnim grupama i studije slučaja.

Trajanje: 1 dan za donosiocce odluka
3 dana za rukovodiocce srednjeg nivoa

Participacija za učešće

KLJUČNE TEME

- | Pristup finansijskim izvorima za infrastrukturne projekte
- | Uspješna izrada projekata
- | Osnovni koncepti u upravljanju projektnim ciklusom (PCM)
- | Unutrašnja organizacija i planiranje - Jedinica za implementaciju projekta
- | Identifikacija i mapiranje ključnih aktera
- | Zahtjevi za monitoring, evaluaciju i reviziju

NAUČITI KAKO USPJEŠNO UPRAVLJATI VODNIM USLUGAMA

KOME JE NAMJENJENO? SA KIME SE MOŽETE SASSTATI?

Donosioci odluka i rukovodstvo u JLS i JKP, izabranim zvaničnicima

ŠTA ĆETE NAUČITI?

Zakonske obveze JLS za pružanje kvalitetnih VSOV usluga.

Zahtjevi za provedbu infrastrukturnih ulaganja.
Potrebe i zahtjevi JKP kao operatera.

METODOLOGIJA OBUKE

Format: Interaktivni trening i radionica uključujući prezentacije i diskusije.

Trajanje: 1 dan

Participacija za učešće

KLJUČNE TEME

Strateško i poslovno planiranje

Uvod u upravljanje imovinom (*eng. AM*)

Ključni pokazatelji uspješnosti (*eng. KPI*)

Pravni, institucionalni i strateški okvir

Saradnja i komunikacija sa drugim institucijama i organizacijama

Dostupnost i zaštita vodnih izvora i usluga

I MNOGO VIŠE

PROIZVODI ZA RK

- D-LeaP Neprihodovana voda (NRW)
- D-LeaP Integrisano upravljanje imovinom (IAM)
- D-LeaP Energetska efikasnost
- D-LeaP Komercijalna efikasnost u vodovodnim i kanizacionim preduzećima
- D-LeaP Benchmarking

TEME

- Tretman i kvalitet vode za piće
- Poslovno planiranje za vodovodna preduzeća
- Opća sigurnost profesionalaca za vodu i otpadne vode
- Planiranje, razvoj i implementacija decentralizovanih sistema upravljanja otpadnim vodama
- Planiranje sigurnosti voda / smanjenje rizika od katastrofa / kriza i upravljanje u vanrednim situacijama

PROGRAMI ZA RK

Od septembra 2019. godine biće ponuđena **tri nova programa** koji će obuhvatiti zajedničko učenje i umrežavanje:

1. Planiranje infrastrukture otpadnih voda
2. Uvod u sisteme otpadnih voda
3. Upravljanje sistemima otpadnih voda

7 UMREŽAVANJE

JEDINSTVENE MOGUĆNOSTI UMREŽAVANJA

Kroz RCDN, JLS i JKP imaju mogućnost pokrenuti važan dijalog s ključnim akterima i raditi zajedno na izradi politika, izmjenama u zakonodavstvu i pokretanju reformi.

KAKO SE TO RADI?

JLS i JKP adresiraju probleme svojim asocijacijama i pokreću inicijative.

Asocijacije kroz regionalnu razmjenu iskustava imaju pristup rješenjima i / ili zajednički grade dobre prakse i pozicije.

Dobre prakse i zajednička stajališta prezentiraju se kroz dijalog ključnih nacionalnih aktera, kreiraju uticaj i vode do željenih promjena.

Šta smo danas pokrili?

Šta je RCDN

Identifikovani su ključni izazovi VSOV u JIE.
Istaknuta su moguća rješenja putem RCDN-a.

Prezentirani su dostupni proizvodi za RK i njihove ključne prednosti.

PITANJA

Hvala za pažnju

Udruženje poslodavaca komunalne privrede Federacije Bosne i Hercegovine

Adresa: Jadranska bb
71000 Sarajevo
Tel/fax: +387 33 217 419

Osman Čaušević

causevic.osman@gmail.com

Dženeta Šakić

dzeneta.sakic@gmail.com

